

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ (ΕΕ) 2017/263 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 14ης Φεβρουαρίου 2017

για την άμβλυνση του κινδύνου και ενισχυμένα μέτρα βιοπροφύλαξης και συστήματα έγκαιρης ανίχνευσης σε σχέση με τους κινδύνους που προέρχονται από άγρια πτηνά όσον αφορά τη μετάδοση των υψηλής παθογονικότητας ιών της γρίπης των πτηνών στα πουλερικά

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό C(2017) 765]

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη την οδηγία 89/662/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 1989, σχετικά με τους κτηνιατρικούς ελέγχους που εφαρμόζονται στο ενδοκοινοτικό εμπόριο με προοπτική την υλοποίηση της εσωτερικής αγοράς ⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 9 παράγραφος 4.

Έχοντας υπόψη την οδηγία 90/425/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 1990, σχετικά με τους κτηνιατρικούς και ζωοτεχνικούς ελέγχους που εφαρμόζονται στο ενδοκοινοτικό εμπόριο ορισμένων ζώων και προϊόντων με προοπτική την υλοποίηση της εσωτερικής αγοράς ⁽²⁾, και ιδίως το άρθρο 10 παράγραφος 4.

Έχοντας υπόψη την οδηγία 2005/94/ΕΚ του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 2005, σχετικά με κοινοτικά μέτρα για την καταπολέμηση της γρίπης των πτηνών και την κατάργηση της οδηγίας 92/40/ΕΟΚ ⁽³⁾, και ιδίως το άρθρο 63 παράγραφος 3,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η γρίπη των πτηνών είναι λοιμώδης, ιογενής νόσος των πτηνών, συμπεριλαμβανομένων των πουλερικών. Οι λοιμώξεις από τους ιούς της γρίπης των πτηνών σε οικόσιτα πουλερικά προκαλούν δύο κύριες μορφές της εν λόγω νόσου οι οποίες διακρίνονται από τη λοιμοτοξικότητά τους. Κατά κανόνα, η χαμηλής παθογονικότητας μορφή της νόσου προκαλεί μόνο ήπια συμπτώματα, ενώ η υψηλής παθογονικότητας μορφή της προκαλεί πολύ υψηλά ποσοστά θνησιμότητας στα περισσότερα είδη πουλερικών. Η εν λόγω νόσος μπορεί να έχει σοβαρό αντίκτυπο στην κερδοφορία της πτηνοτροφίας.
- (2) Η οδηγία 2005/94/ΕΚ καθορίζει τα ελάχιστα μέτρα καταπολέμησης που πρέπει να εφαρμόζονται σε περίπτωση εστίας της νόσου αυτής σε πουλερικά ή σε άλλα πτηνά σε αιχμαλωσία, ενώ προβλέπει επίσης ορισμένα προληπτικά μέτρα που αφορούν την επιτήρηση και την έγκαιρη ανίχνευση της γρίπης των πτηνών.
- (3) Η οδηγία 2005/94/ΕΚ προβλέπει, επίσης, ότι οι λεπτομερείς κανόνες, που επιβάλλει η επιδημιολογική κατάσταση, για να συμπληρώσουν τα ελάχιστα μέτρα καταπολέμησης που προβλέπει η εν λόγω οδηγία, μπορούν να θεσπίζονται από την Επιτροπή.
- (4) Τα άγρια πτηνά, ιδίως τα άγρια αποδημητικά υδρόβια πτηνά, είναι γνωστό ότι είναι ο φυσικός ξενιστής για ιούς της γρίπης των πτηνών χαμηλής παθογονικότητας, τους οποίους φέρουν συνήθως χωρίς να εμφανίζουν συμπτώματα της νόσου αυτής, κατά τη διάρκεια των εποχικών αποδημητικών μετακινήσεων. Ωστόσο, από τα μέσα του 2005, τα στοιχεία δείχνουν ότι ένα υψηλής παθογονικότητας στέλεχος του ιού της γρίπης των πτηνών (HPAI) του υποτύπου H5N1 είναι σε θέση να προσβάλλει τα άγρια πτηνά και να εξαπλωθεί από αυτά σε μεγάλες αποστάσεις ⁽⁴⁾.
- (5) Η παρουσία ιών της γρίπης των πτηνών σε άγρια πτηνά αποτελεί συνεχή απειλή για την άμεση και έμμεση εισαγωγή αυτών των ιών σε εκμεταλλεύσεις στις οποίες εκτρέφονται πουλερικά ή άλλα πτηνά σε αιχμαλωσία με τον κίνδυνο της επακόλουθης διασποράς του ιού από την προσβληθείσα εκμετάλλευση σε άλλες εκμεταλλεύσεις.

⁽¹⁾ ΕΕ L 395 της 30.12.1989, σ. 13.

⁽²⁾ ΕΕ L 224 της 18.8.1990, σ. 29.

⁽³⁾ ΕΕ L 10 της 14.1.2006, σ. 16.

⁽⁴⁾ Scientific Opinion of the Panel on Animal Health and Welfare of the European Food Safety Authority on a request from the European Commission on Animal health and welfare aspects of avian influenza and the risk of its introduction into the EU poultry holdings (Επιστημονική γνώμη της ομάδας για την υγεία και την ορθή μεταχείριση των ζώων της Ευρωπαϊκής Αρχής για την Ασφάλεια των Τροφίμων, ύστερα από αίτημα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με πτυχές της γρίπης των πτηνών όσον αφορά την υγεία και την καλή μεταχείριση των ζώων, καθώς και σχετικά με τον κίνδυνο της εισαγωγής της σε εκμεταλλεύσεις πουλερικών στην ΕΕ) [The EFSA Journal (2008) 715, 1-161].

- (6) Η απόφαση 2005/734/EK της Επιτροπής ⁽¹⁾ εκδόθηκε ύστερα από την εισαγωγή του ιού HPAI του υποτύπου H5N1 από τη νοτιοανατολική Ασία στην Ευρώπη μέσω της προς δυτικά διασποράς του ιού κατά τη διάρκεια του 2005 προκειμένου να ενισχυθούν τα μέτρα καταπολέμησης που είχαν ήδη οριστεί στη νομοθεσία της Ένωσης, ιδίως λόγω των κινδύνων που ενέχει η άνευ προηγουμένου διηπειρωτική διασπορά του εν λόγω ιού HPAI από άγρια πτηνά.
- (7) Η απόφαση 2005/734/EK προβλέπει μέτρα βιοασφάλειας (βιοπροφύλαξης) και συμπληρωματικά μέτρα για την άμβλυνση του κινδύνου με σκοπό τη μείωση του κινδύνου μετάδοσης του ιού HPAI H5N1 από άγρια πτηνά σε πουλερικά και σε άλλα πτηνά σε αιχμαλωσία, με την αποφυγή άμεσων και έμμεσων επαφών μεταξύ αυτών των ομάδων πληθυσμού. Η απόφαση 2005/734/EK προβλέπει ότι τα κράτη μέλη προσδιορίζουν τις περιοχές της επικράτειάς τους που διατρέχουν ιδιαίτερο κίνδυνο για την εισαγωγή του ιού HPAI H5N1 σε εκμεταλλεύσεις με πουλερικά και άλλα πτηνά σε αιχμαλωσία, λαμβάνοντας υπόψη την επιδημιολογική κατάσταση και συγκεκριμένους παράγοντες κινδύνου. Τα κράτη μέλη υποχρεούνται να εφαρμόζουν ορισμένα μέτρα άμβλυνσης του κινδύνου σε αυτές τις περιοχές υψηλού κινδύνου, για παράδειγμα να εξασφαλίζουν ότι τα εν λόγω πουλερικά περιορίζονται σε εσωτερικούς χώρους. Τα κράτη μέλη απαιτείται επίσης να εξασφαλίζουν ότι οι ιδιοκτήτες ευαισθητοποιούνται σχετικά με τους κινδύνους μετάδοσης και την αναγκαιότητα να εφαρμόζονται στις εκμεταλλεύσεις τους τα μέτρα βιοπροφύλαξης.
- (8) Επιπλέον, η απόφαση 2005/734/EK προβλέπει ότι τα κράτη μέλη θεσπίζουν συστήματα έγκαιρης ανίχνευσης που στοχεύουν στην ταχεία αναφορά κάθε σημείου παρουσίας της γρίπης των πτηνών σε σμήνη πουλερικών από τους ιδιοκτήτες στην αρμόδια κτηνιατρική αρχή η οποία θα πρέπει να λάβει υπόψη συγκεκριμένες παραμέτρους και μικρές αλλαγές στα δεδομένα παραγωγής.
- (9) Η απόφαση 2010/367/ΕΕ της Επιτροπής ⁽²⁾ ορίζει κατευθυντήριες γραμμές για την υποχρεωτική εφαρμογή από τα κράτη μέλη προγραμμάτων επιτήρησης για τη γρίπη των πτηνών σε πουλερικά και άγρια πτηνά, συμπεριλαμβανομένων των απαιτήσεων δειγματοληψίας και εργαστηριακών δοκιμών. Προβλέπει, επίσης, ότι οι αρμόδιες αρχές πρέπει να ενημερώνονται χωρίς καθυστέρηση για τυχόν μη φυσιολογική θνησιμότητα ή αξιοσημείωτη νόσο ή θνησιμότητα σε άγρια πτηνά και, ιδίως, σε άγρια υδρόβια αποδημητικά πτηνά.
- (10) Κατά τους τελευταίους μήνες του 2014 και τους πρώτους μήνες του 2015, ο ιός HPAI H5N8 εισήλθε στην Ένωση από άγρια πτηνά. Προκάλεσε πολύ χαμηλή θνησιμότητα σε άγρια πτηνά, αλλά είχε ως αποτέλεσμα την εκδήλωση σοβαρών εστιών της νόσου σε πουλερικά ή άλλα πτηνά σε αιχμαλωσία σε πολλά κράτη μέλη.
- (11) Από τα τέλη του Οκτωβρίου του 2016 ένα πολύ στενά συνδεδεμένο στέλεχος του ιού της HPAI του υποτύπου H5N8 ανιχνεύθηκε σε άγρια αποδημητικά πτηνά που βρέθηκαν νεκρά, κυρίως, σε 20 κράτη μέλη, συγκεκριμένα στη Βουλγαρία, την Τσεχική Δημοκρατία, τη Δανία, τη Γερμανία, την Ιρλανδία, την Ελλάδα, την Ισπανία, τη Γαλλία, την Κροατία, την Ιταλία, την Ουγγαρία, τις Κάτω Χώρες, την Αυστρία, την Πολωνία, τη Ρουμανία, τη Σλοβενία, τη Σλοβακία, τη Φινλανδία, τη Σουηδία και το Ηνωμένο Βασίλειο, καθώς και σε γειτονικές τρίτες χώρες, όπως η Ελβετία, η Σερβία και η Ουκρανία. Οι περισσότερες εστίες επιβεβαιώθηκαν στη Γαλλία, την Ουγγαρία και τη Βουλγαρία σε ορισμένες περιοχές, με μεγάλο αριθμό εκμεταλλεύσεων που εκτρέφουν πάπιες και χήνες.
- (12) Η τρέχουσα επιδημιολογική κατάσταση είναι πολύ δυναμική και εξελίσσεται διαρκώς. Οι μετακινήσεις των αποδημητικών πτηνών συνεχίζονται και οι συνεχιζόμενες δραστηριότητες επιτήρησης των κρατών μελών εξακολουθούν να ανιχνεύουν τον ιό HPAI H5N8 σε άγρια πτηνά. Συνεπώς, ο ιός θα εξακολουθήσει να αποτελεί απειλή για πουλερικά και άλλα πτηνά σε αιχμαλωσία στην Ένωση για τους επόμενους μήνες και, κατά πάσα πιθανότητα, κατά τη διάρκεια περαιτέρω εποχιακών μετακινήσεων των αποδημητικών πτηνών με τον κίνδυνο περαιτέρω μετάδοσης του ιού μεταξύ εκμεταλλεύσεων σε ορισμένους χώρους υψηλού κινδύνου.
- (13) Η Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων (EFSA) προετοιμάζει επί του παρόντος εμπεριστατωμένη επιστημονική γνώμη σχετικά με τη γρίπη των πτηνών που πρόκειται να ολοκληρωθεί τον Σεπτέμβριο του 2017. Ωστόσο, λόγω της τρέχουσας επιδημίας του ιού HPAI H5N8, η EFSA κλήθηκε να παράσχει επείγουσα αξιολόγηση της επιδημιολογικής κατάστασης και προκαταρκτική επιστημονική γνωμοδότηση σχετικά με την καταλληλότητα των προστατευτικών μέτρων που προβλέπονται σε επίπεδο Ένωσης και που εφαρμόζονται όσον αφορά κινδύνους που προέρχονται από άγρια πτηνά που έχουν μολυνθεί από τον ιό HPAI H5N8.
- (14) Στις 20 Δεκεμβρίου 2016 η ομάδα για την υγεία και την καλή μεταχείριση των ζώων της EFSA δημοσίευσε την ακόλουθη δήλωση: «Επείγον αίτημα σχετικά με τη γρίπη των πτηνών» ⁽³⁾ που επιβεβαιώνει ότι η αυστηρή εφαρμογή των

⁽¹⁾ Απόφαση 2005/734/EK της Επιτροπής, της 19ης Οκτωβρίου 2005, για τη θέσπιση μέτρων βιοασφάλειας με σκοπό τη μείωση του κινδύνου μετάδοσης της υψηλής παθογονικότητας γρίπης των πτηνών, που προκαλείται από τον υπότυπο H5N1 του ιού της γρίπης τύπου Α, από τα άγρια πτηνά στα πουλερικά και σε άλλα πτηνά σε αιχμαλωσία, καθώς και για την πρόβλεψη συστήματος έγκαιρης ανίχνευσης στις ιδιαίτερα ευπρόσβολιες περιοχές (ΕΕ L 274 της 20.10.2005, σ. 105).

⁽²⁾ Απόφαση 2010/367/ΕΕ της Επιτροπής, της 25ης Ιουνίου 2010, για την εφαρμογή από τα κράτη μέλη προγραμμάτων επιτήρησης για τη γρίπη των πτηνών σε πουλερικά και άγρια πτηνά (ΕΕ L 166 της 1.7.2010, σ. 22).

⁽³⁾ EFSA Journal 2017· 15(1):4687, σ. 32, doi:10.2903/j.efsa.2016.4687.

μέτρων βιοπροφύλαξης και άμβλυνσης του κινδύνου είναι τα πιο σημαντικά μέσα για την πρόληψη της μετάδοσης των ιών ΗΡΑΙ, και των δύο υποτύπων Η5 και Η7, είτε άμεσα είτε έμμεσα, από άγρια πτηνά σε εκμεταλλεύσεις που εκτρέφουν πουλερικά και πτηνά σε αιχμαλωσία. Τα μέτρα βιοπροφύλαξης στις εκμεταλλεύσεις αυτές θα πρέπει να αποτελούν συνήθη πρακτική και να ενισχύονται σε περιόδους αυξημένου κινδύνου.

- (15) Η EFSA, στη συνέχεια, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η παθητική επιτήρηση των άγριων πτηνών αποτελεί το πλέον αποτελεσματικό μέσο για την έγκαιρη ανίχνευση της παρουσίας ιών ΗΡΑΙ σε άγρια πτηνά και συστήνει τη στοχοθέτηση της δειγματοληψίας και του ελέγχων στα άγρια πτηνά, ενισχύοντας έτσι ορισμένες διατάξεις που αφορούν άγρια πτηνά, όπως ορίζεται στις κατευθυντήριες γραμμές για την εφαρμογή των προγραμμάτων επιτήρησης για τη γρίπη των πτηνών στα άγρια πτηνά που ορίζεται στο παράρτημα II της απόφασης 2010/367/ΕΚ.
- (16) Η EFSA αναφέρεται περαιτέρω στην αξιολόγηση ⁽¹⁾ που πραγματοποιήθηκε από το Ευρωπαϊκό Κέντρο Πρόληψης και Ελέγχου Νόσων (ECDC), στην οποία αναφέρεται ότι, μέχρι σήμερα, δεν έχουν αναφερθεί ποτέ ανθρώπινες λοιμώξεις από τον τρέχοντα ιό ΗΡΑΙ Η5Ν8 παγκοσμίως και ότι ο περαιτέρω χαρακτηρισμός του ιού δείχνει ότι εξακολουθεί να είναι ουσιαστικά ιός πτηνού χωρίς καμία συγκεκριμένη αυξημένη συγγένεια με τον άνθρωπο.
- (17) Η πείρα που αποκτήθηκε από τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών κατά την εφαρμογή των μέτρων που καθορίζονται στην απόφαση 2005/734/ΕΚ δείχνουν ότι θα πρέπει να διατηρηθεί η ευελιξία, προκειμένου να είναι σε θέση να προσαρμόσουν τα μέτρα αυτά στην επιδημιολογική κατάσταση σε κάθε κράτος μέλος.
- (18) Προκειμένου να στοχεύσουν τους πληθυσμούς πτηνών που κινδυνεύουν περισσότερο και για να διασφαλιστεί η αποτελεσματικότητα των μέτρων που προβλέπονται στην παρούσα απόφαση, ορισμένα προληπτικά μέτρα θα πρέπει να στοχεύσουν σε πτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις.
- (19) Τα μέτρα που προβλέπονται στην απόφαση 2005/734/ΕΚ θα πρέπει, συνεπώς, να επανεξεταστούν και να αναπροσαρμοστούν, λαμβάνοντας υπόψη την τρέχουσα επιδημιολογική κατάσταση στα πουλερικά και στα άγρια πτηνά στα κράτη μέλη, τη δήλωση σχετικά με τη γρίπη των πτηνών που δημοσιεύθηκε από την EFSA την 20ή Δεκεμβρίου 2016 και την πείρα που έχει αποκτηθεί από τα κράτη μέλη κατά την πρακτική εφαρμογή των μέτρων που ορίζονται στην εν λόγω απόφαση.
- (20) Τα μέτρα που ορίζονται στην απόφαση 2005/734/ΕΚ τροποποιήθηκαν και παρατάθηκαν αρκετές φορές και ισχύουν έως τις 31 Δεκεμβρίου 2017. Για λόγους σαφήνειας της νομοθεσίας της Ένωσης, η απόφαση 2005/734/ΕΚ πρέπει να καταργηθεί και να αντικατασταθεί από την παρούσα απόφαση.
- (21) Τα μέτρα που προβλέπονται στην παρούσα απόφαση πρέπει να επανεξεταστούν, εάν χρειάζεται, ανάλογα με την τελική έκβαση της επιστημονικής γνωμοδότησης της EFSA σχετικά με τη γρίπη των πτηνών που αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός του Σεπτεμβρίου του 2017.
- (22) Τα μέτρα που καθορίζονται στην εν λόγω απόφαση ισχύουν έως τις 30 Ιουνίου 2018.
- (23) Τα μέτρα που προβλέπονται στην παρούσα απόφαση είναι σύμφωνα με τη γνώμη της μόνιμης επιτροπής φυτών, ζώων, τροφίμων και ζωοτροφών,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής

Η παρούσα απόφαση ορίζει μέτρα άμβλυνσης του κινδύνου και συστήματα έγκαιρης ανίχνευσης όσον αφορά κινδύνους που προέρχονται από άγρια πτηνά όσον αφορά την εισαγωγή της υψηλής παθογονικότητας γρίπης των πτηνών (ΗΡΑΙ) σε εκμεταλλεύσεις, καθώς και μέτρα για την ευαισθητοποίηση των ιδιοκτητών για τους σχετικούς κινδύνους και για την ανάγκη να εφαρμόσουν ή να ενισχύσουν μέτρα βιοπροφύλαξης στις εκμεταλλεύσεις τους.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας απόφασης ισχύουν οι ορισμοί του άρθρου 2 της οδηγίας 2005/94/ΕΚ.

⁽¹⁾ Ευρωπαϊκό Κέντρο Πρόληψης και Ελέγχου Νόσων (ECDC), 2016, RAPID RISK ASSESSMENT: Εστίες της υψηλής παθογονικότητας γρίπης των πτηνών τύπου Α (Η5Ν8) στην Ευρώπη: <http://ecdc.europa.eu/en/publications/Publications/risk-assessment-avian-influenza-H5N8-europe.pdf>

Άρθρο 3

Προσδιορισμός των περιοχών υψηλού κινδύνου για την εισαγωγή ιών ΗΡΑΙ

Τα κράτη μέλη προσδιορίζουν και επανεξετάζουν τις περιοχές της επικράτειάς τους που διατρέχουν ιδιαίτερο κίνδυνο για την εισαγωγή ιών ΗΡΑΙ στις εκμεταλλεύσεις (στο εξής αναφέρονται ως «περιοχές υψηλού κινδύνου»), καθώς και το χρονικό διάστημα για το οποίο υφίσταται ο κίνδυνος αυτός, λαμβάνοντας υπόψη τα ακόλουθα ζητήματα:

- α) την επιδημιολογική κατάσταση στην επικράτειά τους ή στην επικράτεια γειτονικών κρατών μελών ή τρίτων χωρών, ιδίως όσον αφορά:
 - i) την ανίχνευση ιών ΗΡΑΙ σε άγρια πτηνά ή σε περιττώματα που συλλέγονται από αυτά·
 - ii) εστίες της ΗΡΑΙ σε εκμεταλλεύσεις που εκτρέφουν πουλερικά ή άλλα πτηνά σε αιχμαλωσία, οι οποίες κατά πάσα πιθανότητα συνδέονται με την ανίχνευση ιών ΗΡΑΙ, όπως αναφέρεται στο σημείο i)·
 - iii) προηγούμενη ανίχνευση ιών ΗΡΑΙ, όπως αναφέρεται στα σημεία i) και ii) και τον κίνδυνο επανεμφάνισής τους·
- β) τους παράγοντες κινδύνου για την εισαγωγή ιών ΗΡΑΙ σε εκμεταλλεύσεις, ιδίως όσον αφορά:
 - i) τη θέση τους κατά μήκος μεταναστευτικών περασμάτων των πτηνών, ιδίως εάν αυτά καταφθάνουν από περιοχές της Κεντρικής και Ανατολικής Ασίας, της Κασπίας Θάλασσας, της Μαύρης Θάλασσας, τη Μέση Ανατολή και την Αφρική·
 - ii) την απόσταση μεταξύ της εκμετάλλευσης και υγροτόπων, νερόλακκων, ελών, λιμνών ή ποταμών όπου τα αποδημητικά πτηνά, ιδίως εκείνα των τάξεων Anseriformes (χηρνόμορφα) και Charadriiformes (χαραδριόμορφα), μπορούν να συγκεντρωθούν·
 - iii) τη θέση των εκμεταλλεύσεων σε περιοχές με υψηλή πληθυσμιακή πυκνότητα αποδημητικών πτηνών, ιδίως υδρόβιων·
 - iv) τα πουλερικά που φυλάσσονται σε υπαίθριες εκμεταλλεύσεις, στις οποίες η επαφή μεταξύ αγρίων πτηνών και πουλερικών δεν είναι δυνατόν να αποφευχθεί επαρκώς·
- γ) πρόσθετους παράγοντες κινδύνου εξάπλωσης των ιών ΗΡΑΙ εντός της ίδιας εκμετάλλευσης όσο και μεταξύ των εκμεταλλεύσεων αυτών, ιδίως, στις εξής περιπτώσεις:
 - i) η θέση των εκμεταλλεύσεων βρίσκεται σε περιοχές με υψηλή πυκνότητα εκμεταλλεύσεων·
 - ii) η ένταση μετακινήσεων πουλερικών, οχημάτων και ατόμων εντός της εκμετάλλευσης και από άλλες εκμεταλλεύσεις, καθώς και άλλων άμεσων και έμμεσων επαφών μεταξύ εκμεταλλεύσεων είναι υψηλή·
- δ) τις εκτιμήσεις επικινδυνότητας σε σχέση με τη σημασία της διασποράς ιών ΗΡΑΙ από άγρια πτηνά που διενεργούνται από την Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων (EFSA) και εθνικούς και διεθνείς φορείς εκτίμησης της επικινδυνότητας·
- ε) τα αποτελέσματα των προγραμμάτων επιτήρησης που εκτελούνται σύμφωνα με το άρθρο 4 της οδηγίας 2005/94/ΕΚ.

Άρθρο 4

Μέτρα άμβλυνσης του κινδύνου

1. Ανάλογα με την ιδιαίτερη επιδημιολογική κατάσταση στο έδαφός τους και για το χρονικό διάστημα που είναι αναγκαίο, τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα δέοντα και εφικτά μέτρα για τη μείωση του κινδύνου μετάδοσης των ιών ΗΡΑΙ από άγρια πτηνά σε πουλερικά σε περιοχές υψηλού κινδύνου.
2. Τα μέτρα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 αποσκοπούν, ειδικότερα, να εμποδίσουν τα άγρια πτηνά και, ιδίως, τα άγρια υδρόβια αποδημητικά πτηνά να έρχονται σε άμεση ή έμμεση επαφή με πουλερικά, και ιδίως πάπιες και χήνες.
3. Τα κράτη μέλη απαγορεύουν τα ακόλουθα στις περιοχές υψηλού κινδύνου:
 - α) την παραμονή των πουλερικών στην ύπαιθρο·
 - β) τη χρήση εξωτερικών δεξαμενών νερού για πουλερικά·

- γ) τη χορήγηση στα πουλερικά νερού από επιφανειακές δεξαμενές νερού στις οποίες έχουν πρόσβαση άγρια πτηνά·
 - δ) την αποθήκευση ζωοτροφών για πουλερικά που δεν είναι προστατευμένα από άγρια πτηνά ή άλλα ζώα.
4. Ως περαιτέρω μέτρα άμβλυνσης του κινδύνου, τα κράτη μέλη απαγορεύουν:
- α) τη συγκέντρωση πουλερικών και άλλων πτηνών σε αιχμαλωσία σε αγορές, θεάματα, εκθέσεις και πολιτιστικές εκδηλώσεις·
 - β) τη χρήση πτηνών-δολωμάτων των τάξεων Anseriformes (χηνόμορφα) και Charadriiformes (χαραδριόμορφα).
5. Τα κράτη μέλη επανεξετάζουν τακτικά τα μέτρα που έχουν λάβει σύμφωνα με τις παραγράφους 1 έως 4 προκειμένου να τα τροποποιήσουν και να τα προσαρμόσουν, ώστε να ληφθεί υπόψη η επιδημιολογική κατάσταση, συμπεριλαμβανομένων των κινδύνων που εγκυμονούν τα άγρια πτηνά.

Άρθρο 5

Ευαισθητοποίηση και μέτρα βιοπροφύλαξης

Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι έχουν ληφθεί τα αναγκαία μέτρα για την ευαισθητοποίηση όσον αφορά τους κινδύνους της ΗΡΑΙ μεταξύ των ενδιαφερόμενων μερών που δραστηριοποιούνται στον τομέα των πουλερικών και για να τους παράσχουν την πλέον κατάλληλη πληροφόρηση σχετικά με τα μέτρα βιοπροφύλαξης, ιδίως τα μέτρα προς εκτέλεση σε περιοχές υψηλού κινδύνου, με τα πλέον πρόσφορα μέσα για να θέσουν τα στοιχεία αυτά σε γνώση τους.

Άρθρο 6

Παρεκκλίσεις από τα μέτρα άμβλυνσης του κινδύνου που ορίζονται στο άρθρο 4

1. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 4 παράγραφος 3 και υπό την προϋπόθεση ότι έχουν τεθεί σε εφαρμογή μέτρα βιοπροφύλαξης για την αποφυγή του κινδύνου μετάδοσης ιών ΗΡΑΙ, τα κράτη μέλη μπορούν να επιτρέπουν τα ακόλουθα:
- α) την παραμονή των πουλερικών στην ύπαιθρο, με την επιφύλαξη της συμμόρφωσης με τις ακόλουθες προϋποθέσεις:
 - i) τα πουλερικά προστατεύονται από την επαφή με άγρια πτηνά με δίχτυα ή στέγες ή με άλλα κατάλληλα μέσα, ή
 - ii) στα πουλερικά παρέχονται τουλάχιστον ζωοτροφές και νερό στο εσωτερικό των εγκαταστάσεων ή κάτω από υπόστεγο γεγονός το οποίο αποτρέπει επαρκώς την προσγγείωση των άγριων πτηνών και, ως εκ τούτου, εμποδίζει την επαφή των άγριων αυτών πτηνών με τη ζωοτροφή ή το νερό που προορίζεται για τα πουλερικά·
 - β) τη χρήση εξωτερικών δεξαμενών νερού, όπου απαιτούνται για λόγους καλής μεταχείρισης των ζώων, για ορισμένα πουλερικά οι οποίες προστατεύονται επαρκώς όσον αφορά τα υδρόβια άγρια πτηνά·
 - γ) τη χορήγηση νερού σε πουλερικά από επιφανειακά ύδατα στα οποία έχουν πρόσβαση άγρια υδρόβια πτηνά κατόπιν επεξεργασίας που εξασφαλίζει την αδρανιοποίηση των ιών της γρίπης των πτηνών·
2. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 4 παράγραφος 4 και υπό την προϋπόθεση ότι έχουν τεθεί σε εφαρμογή μέτρα βιοπροφύλαξης για την αποφυγή του κινδύνου μετάδοσης ιών ΗΡΑΙ, τα κράτη μέλη μπορούν να επιτρέπουν τα ακόλουθα:
- α) τη συγκέντρωση πουλερικών και άλλων πτηνών σε αιχμαλωσία σε αγορές, θεάματα, εκθέσεις και πολιτιστικές εκδηλώσεις·
 - β) τη χρήση πτηνών ως δολωμάτων:
 - i) στο πλαίσιο ενός προγράμματος επιτήρησης της γρίπης των πτηνών που πραγματοποιείται σύμφωνα με το άρθρο 4 της οδηγίας 2005/94/ΕΚ, ερευνητικών έργων, ορνιθολογικών μελετών ή κάθε άλλης δραστηριότητας που έχει εγκρίνει η αρμόδια αρχή, ή
 - ii) σύμφωνα με τα κατάλληλα μέτρα και διατάξεις βιοπροφύλαξης που σκοπό έχουν να εμποδίσουν τη μετάδοση του ιού ΗΡΑΙ σε πουλερικά.

Άρθρο 7**Συστήματα έγκαιρης ανίχνευσης σε σμήνη πουλερικών**

1. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν ή ενισχύουν τα συστήματα έγκαιρης ανίχνευσης με σκοπό την ταχεία αναφορά από τους ιδιοκτήτες στην αρμόδια αρχή κάθε σημείου παρουσίας της γρίπης των πτηνών σε σμήνη πουλερικών που εκτρέφονται σε εκμεταλλεύσεις που βρίσκονται σε περιοχές υψηλού κινδύνου.
2. Τα συστήματα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 εξετάζουν τουλάχιστον σημαντική πτώση στην πρόσληψη ζωοτροφής και νερού και στην παραγωγή αυγών, την παρατηρηθείσα θνησιμότητα και κάθε κλινικό σημείο ή μεταθανάτια αλλοίωση που υποδηλώνει την παρουσία του ιού ΗΡΑΙ, λαμβάνοντας υπόψη διακύμανση των παραμέτρων αυτών σε διάφορα είδη πουλερικών και είδη παραγωγής.

Άρθρο 8**Αυξημένη επιτήρηση σε άγρια πτηνά**

1. Η αρμόδια αρχή εξασφαλίζει ότι η αυξημένη παθητική επιτήρηση των άγριων πληθυσμών πτηνών και η περαιτέρω παρακολούθηση των νεκρών ή άρρωστων πτηνών πραγματοποιείται σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές για την εφαρμογή προγραμμάτων επιτήρησης για τη γρίπη των πτηνών στα άγρια πτηνά, όπως ορίζεται στο παράρτημα II της απόφασης 2010/367/ΕΕ που δίνει ιδιαίτερη έμφαση στον κατάλογο των ειδών-στόχων για τη δειγματοληψία και τις εργαστηριακές δοκιμές που καθορίζονται στην εν λόγω απόφαση, και άλλα είδη άγριων πτηνών που έχει αποδειχθεί ότι έχουν μολυνθεί από ιούς ΗΡΑΙ.
2. Η αρμόδια αρχή μπορεί να αποφασίσει να στοχοθετήσει δειγματοληψία και εργαστηριακές δοκιμές άγριων πτηνών σε είδη και γεωγραφικές περιοχές που δεν είχαν μέχρι τότε προσβληθεί από ΗΡΑΙ.

Άρθρο 9**Συμμόρφωση και υποχρεώσεις ενημέρωσης**

Τα κράτη μέλη ενημερώνουν την Επιτροπή σχετικά με τα μέτρα που λαμβάνουν για να συμμορφωθούν με την παρούσα απόφαση, καθώς και τυχόν παρεκκλίσεις που χορηγούνται σύμφωνα με το άρθρο 6.

Άρθρο 10**Καταργήσεις**

Η απόφαση 2005/734/ΕΚ καταργείται.

Άρθρο 11**Εφαρμογή**

Η παρούσα απόφαση ισχύει έως τις 30 Ιουνίου 2018.

Άρθρο 12**Αποδέκτες**

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες, 14 Φεβρουαρίου 2017.

Για την Επιτροπή
Vytenis ANDRIUKAITIS
Μέλος της Επιτροπής